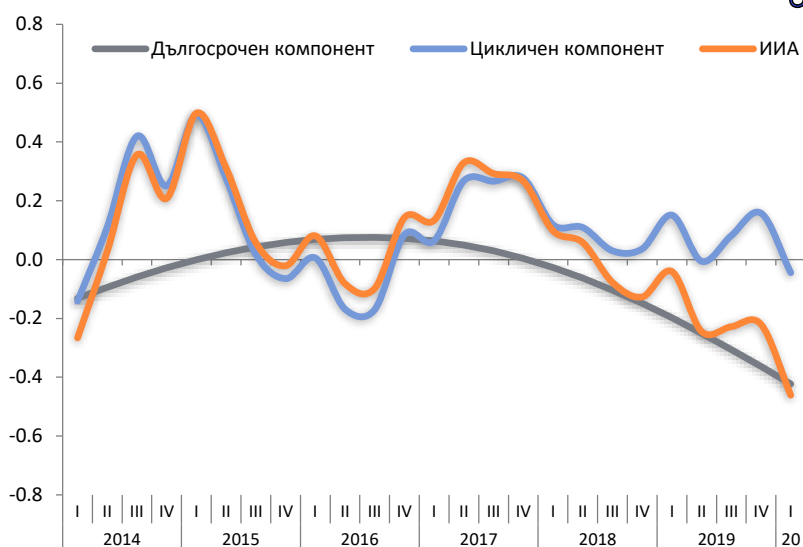

ИНДИКАТОР НА ИКОНОМИЧЕСКАТА АКТИВНОСТ В БЪЛГАРИЯ

1 ИИА ПО КОМПОНЕНТИ

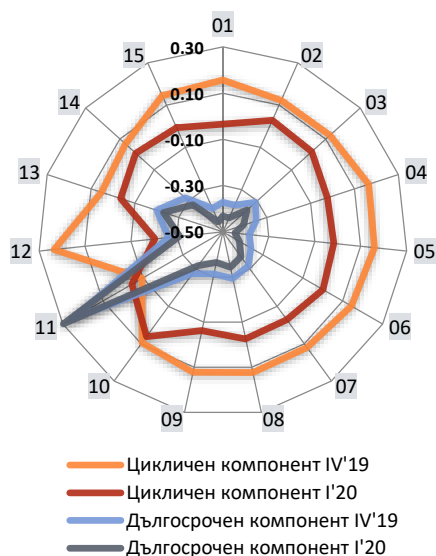

Източник: МФ

ИИА отчете съществен спад през първото тримесечие

След като през последните три тримесечия ИИА¹ остана почти без промяна, през първото тримесечие на 2020 г. той се понижи от -0.22 до -0.47, под влияние на въведените ограничителни мерки за овладяване на COVID-19. Влошаване се наблюдаваше както при циклическия, така и при дългосрочния компонент на композитния индикатор. С добавянето на последните актуални данни, дългосрочния компонент на ИИА беше ревизиран в низходяща посока.

2 ДЕКОМПОЗИЦИЯ НА ПРОМЕНЛИВИТЕ В ИИА

- 1 БВП
- 2 Промислено производство
- 3 Строителна продукция
- 4 Търговия на дребно, оборот
- 5 Бизнес климат
- 6 Поръчки в промишлеността
- 7 Очаквания за цените в промишлеността
- 8 Очаквания за заетите в промишлеността
- 9 Натоварване на произв. мощности
- 10 М1
- 11 Лихвен %, дълг. кредити в лева
- 12 Приходи от ДДС
- 13 Межд. цена на петрола
- 14 Межд. цена на неенергийни суровини
- 15 БВП ЕС 28

Източник: МФ

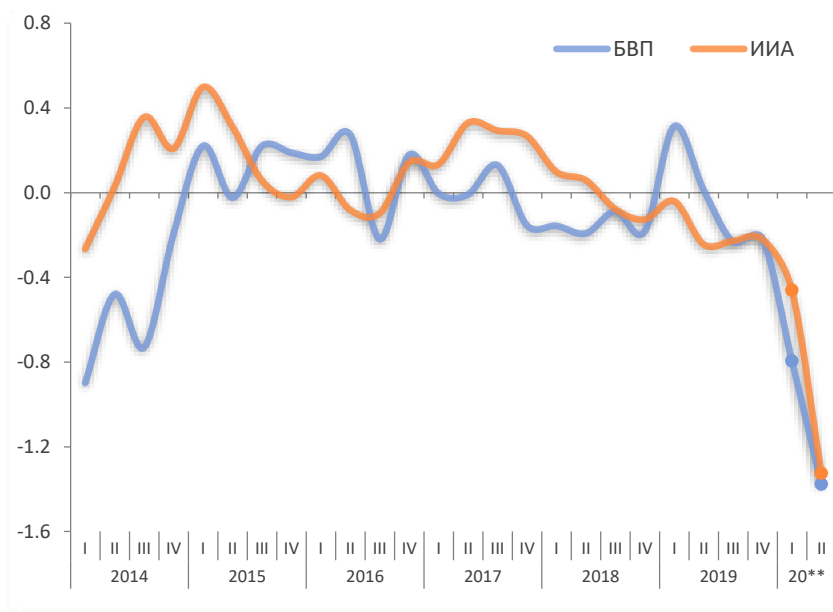
Водещо влияние за спада на ИИА оказаха приходите от ДДС, поради забавяне в растежа на постъпленията при сделки в страната. Това съответстваше на отчетените по-ниски циклически позиции при оборота в търговията на дребно и нагласите на предприемачите за бизнес средата в страната, в т.ч. общ бизнес климат, осигуреност с поръчки и очаквания за заетостта и цените в промишлеността. Тези развития кореспондираха и на оценения по-слаб циклически компонент на реалния растеж на БВП на ЕС 28, отразяващ ограничаването на икономическата активност във външната среда. Единствено показателите от паричния сектор все още нямаха съществен принос за влошаването на ИИА.

3 ОЦЕНЕНИ ЦИКЛИЧНИ КОЛЕБАНИЯ В ЕВРОЗОНАТА И В БЪЛГАРИЯ

Източник: МФ, CERP

4 ИИА И БВП*

Източник: МФ

* С цел постигане на сравнимост, данните за БВП са нормирани, като от стойността на показателя е извадена неговата средна и полученият резултат е разделен на стандартното отклонение.

** Данните за ИИА и БВП през второто тримесечие на 2020 г. са прогнозни. Тримесечната динамика на част от променливите, участващи в ИИА в текущия период, е изчислена въз основа на отчетната информация до април или май в т.ч. промишлено производство, строителна продукция, търговия на дребно, паричен агрегат М1 (април), приходи от ДДС (април и май). Данните за натоварването на мощностите за второ тримесечие са налични, а влиянието на останалите на показатели, включени в ИИА, се оценява с един период закъснение и за тях е използвана отчетна информация за първо тримесечие.

През първото тримесечие оценените циклични компоненти на ИИА и €-coin² бяха близки до 0. Данните за композитния индикатор на еврозоната за второто тримесечие обаче показаха съществен спад, най-големият от средата на 2012 г. Основните фактори бяха свиването на дейността в еврозоната през първото тримесечие и сривът на доверието на потребителите и фирмите след март, в резултат на разпространението на пандемията в страните от еврозоната. През май и юни негативното развитие на €-coin се засили и по отношение на промишленото производство. Влошената циклична позиция на еврозоната се очаква да има отрицателно влияние върху ИИА през второто тримесечие.

Оценката за ИИА през второто тримесечие на 2020 г. показва силно задълбочаване на спада до най-ниското си ниво от началото на 2010 г. Всички променливи, включени в ИИА, се очаква да допринесат за низходящата тенденция на композитния индикатор. С цел оценяване на пълния мащаб на пандемията върху икономическата активност е направено допускане, че през второто тримесечие динамиката на част от включените в ИИА променливи в текущия период се базира на последната налична информация за месеците април и май.

¹ Вж. „Същност и методология на ИИА“

² Данни и подробни обяснения за методологията на съставяне на месечния индикатор €-coin за оценяване на икономическата активност в еврозоната са достъпни на <http://eurocoin.cepr.org>. Данните за €-coin са осреднени, за да може да се сравнява с ИИА, който е с тримесечна честота. Също така, индикаторът €-coin изключва само краткосрочните (сезонните) колебания в икономическата активност в еврозоната и за постигане на съпоставимост с ИИА е премахнат дългосрочният тренд във времевия ред с филтър на Ходрик-Прескот.